

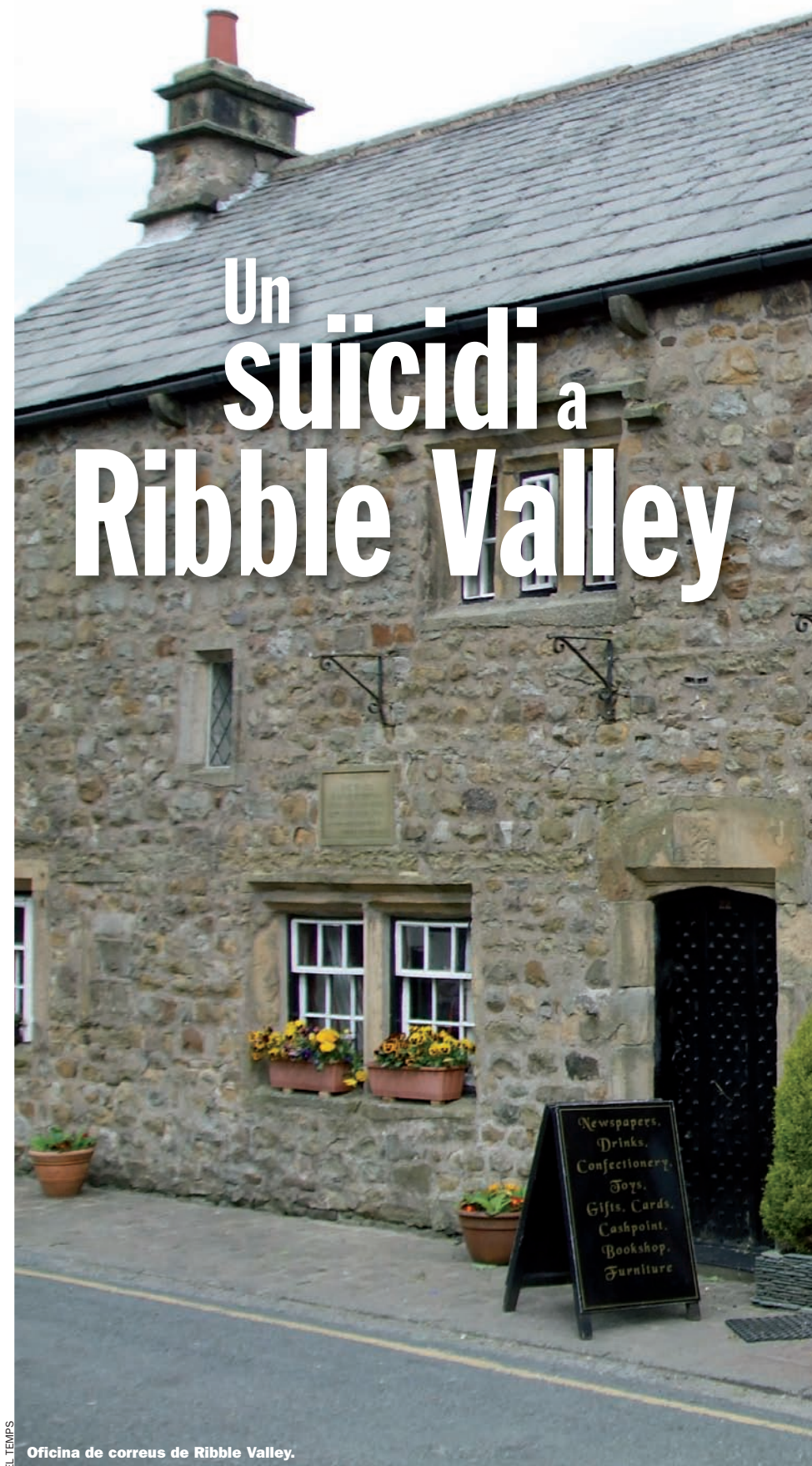
Dies de crisi, dies d'oportunitats. I d'oportunistes: us presentem les timbes financeres. Els estafadors treballen a l'eix Barcelona-Alacant. Les seues víctimes són a 1.200 quilòmetres de distància, al cor d'Anglaterra. Un limbe legal els separa. Enguany, el frau supera el miler de milions d'euros. És el crim perfecte –si la policia financera britànica i espanyola continuen quietes.

Clar i ras: Voleu multiplicar els rendiments del vostre capital, encara que siga petit? Voleu aprofitar l'ocasió? O us quedareu asseguts, com tantes vegades, mentre prenen la iniciativa uns altres? Sí o sí?

El poder adquisitiu dels britànics ha minvat quasi de 174 euros al mes. La possibilitat d'estirar el pressupost domèstic, sota l'ombra que esquitxa la crisi dels bancs i els barrils de petroli, sacseja aquells que contesten la trucada. Escara-falls. Llavors ve la urgència. Invencible. Reposen al sofà amb el diari als genolls i s'aixequen de colp, preparen un te negre i deixen que es refrede l'aigua. D'on traurien 25.000 euros –aquesta és la xifra que demanen els estafadors de mitjana, segons els informes de la policia de la City de Londres– per a invertir a la borsa?

Després d'uns quants minuts de conversa, contemplen les vacances amb els

Un suïcidi a Ribble Valley

EL TEMPS

Oficina de correus de Ribble Valley.

fills a Venècia, la compra d'un xalet a Alacant, potser a Savudrija (a Croàcia i a més països de l'Europa de l'est, la segona residència és bastant més assequible, repeteixen els especialistes als suplementos de propietat del *Times* o del *Daily Telegraph*. La premsa, no pas menys que la televisió pública i privada —quatre programes en antena, aquest hivern—, ha tingut un paper fonamental durant els darrers cinc anys en el contagi de la fam de diners que té la base a la Square Mile, el barri financer de Londres. El director de la firma de negocis Goldschmidt & Howland, John Hughes, descriu el fenomen com “el biberó mediàtic de la bogeria”; ja el 2004, Hughes necessitava a penes dues setmanes per a trobar inversors particulars disposats a mitjançar entre els familiars per aplegar 3 milions d'euros i dipositar-los a la seua oficina).

La sotsobra a mitjan setembre dels pilars bancaris de la nació, Halifax i Bank of Scotland, no ha fet sinó exacerbar l'ansietat de traure el capital del sistema corrent. Amb el telèfon enganxat a l'orella, les víctimes somnien a restaurar els estables de la *manor house*, la casa pairal, i convertir-los en apartaments per a llogar.

El consell de la comissaria del districte de Norfolk és curt. “Preneu-vos-ho amb calma i penseu dues vegades abans de comprometre-us a cap mena de tracte”, repeteix l'inspector Paul Martin. O, encara millor, poseu-vos en contacte amb la línia directa del consumidor, atesa pel departament de seguretat del comtat, a l'avinguda Hooper.

Però el dring torna qualsevol vespre, s'enlaira amb l'amenaça inadvertida entre les tanques voltades de petites flors indígenes —visualment molt semblants a les del baladre—, les *catchfly*, que fa un segle formaven un tapís blanc i violat des del sud del camp anglès fins a travessar la frontera amb Escòcia. Avui en recessió, les *catchfly* mantenen el territori a l'empara de la llei del 1981 per la biodiversitat.

La bellesa de Lancashire. El riu Ribble —els historiadors locals l'identifiquen amb les aigües del Tribruit, a la vora del qual el rei Artur plantava la tenda de batalla. La vida entre aquests turons d'humitat verda i marges empedrats seria quasi pura meravella...si tan sols hi

hagués algun altre decret de l'administració que protegís els seus habitants com protegeix les *catchfly*.

Trucades. La veu que surt de l'aparell sona seductora, inspira confiança. Gairebé el cent per cent dels falsos assessors d'inversions que treballen en les *boiler rooms* o timbes financeres instal·lades a casa nostra són joves anglesos, alguns dels quals universitaris, fins i tot amb estudis empresarials i màsters en finances. Ja es preveia. Les comarques d'Anglia de l'Est, a les quals pertany Norfolk, a la vall del Ribble, tenen un producte interior brut (PIB) comparable al de Portugal; el dels Midlands, la regió central, equival al PIB combinat de Malàisia i Singapur. Si les posem plegades, doblen el d'Àustria, que és de 237.500 milions d'euros. Fins i tot en els temps de la sequera del crèdit, aquests paratges tenen una sòlida tradició de fer suar les lliures esterlines per engreixar els estalvis: adormides al compte corrent durant els darrers quinze anys, mil lliures hauran obtingut una productivitat entre l'1,39% i el 6,05%, però el percentatge oscil·la entre el 12,12 i el 14,29 si les inverteix en un fons.

La timba financera ofereix el 60%. Més. “Si la rendibilitat sembla increïble, probablement ho és!”, alerta el full d'avís de la policia financera de la Square Mile. Però el menester de diners ho fa sovint inevitable.

L'estafa ha rebotat l'economia del veïnat de la vall del Ribble des de fa almenys una dècada, d'acord amb l'arxiu

central de denúncies: al principi aconseguïen engrapar sumes mínimes, al voltant de 10.000 lliures (13.600 euros) amb la promesa d'accions i participacions a la borsa que aviat donaran beneficis enormes. La veritat és que a penes arriben a pesar un grapat de cèntims de dòlar. Això, si realment existeixen. Piquen, hi cauen, els ensarronen. Llavors, l'intermediari accelera l'operació-trampa, promet sucoses rendes quan incrementen el capital inicial, un cercle que pot acabar amb pèrdues entre 300.000 i 600.000 euros, o un milió per als més incauts.

Al Regne Unit, les assessories d'inversions han de registrar-se amb l'autoritat britànica dels serveis financers —Financial Services Authority (FSA)—, de manera que els petits i mitjans inversors troben impensable que els consultors amb qui tracten actuen fora de la legalitat. Greu error.

Passa que les trucades vénen de l'exterior. De casa nostra, o de Copenhagen, Estocolm i Vaduz, també. “La classe dominant financera d'Europa mai no ha estat desafiada, mai no ha estat forçada a fer front als seus abusos. Hem reclamat contra costums que no havien estat criticats mai. Els inversors no tenim protecció davant els proveïdors de productes financers que donen aixopluc a assessors i agències sense llicència. Si n'acuses un d'haver ignorat les teues demandes, et trobes que no et tornen mot, i si t'adreces a les autoritats financeres britàniques és inútil, perquè no tenen facultats per a obligar ningú [fora del Regne Unit] ni tan sols a indemnitzar-te per les pèrdu-

A l'esquerra, una imatge de Ribble Valley. A la dreta, un dels afectats per l'estafa, que ha deixat el remodelatge de casa seua a mig fer a causa de les pèrdues de diners.

Gran Bretanya. Malgrat haver-hi 2.000 víctimes l'any (estimacions de la fiscalia general britànica), malgrat que la policia del districte bancari de Londres creu que hi ha de 400 a 500 timbes financeres implantades al litoral mediterrani amb uns 600 operaris cada setmana (xifres facilitades per investigadors per via no oficial) i malgrat l'augment de l'alarma social a Anglaterra, tampoc al Parlament britànic no s'havia discutit mai. Si més no, fins aquesta primavera, quan la BBC 2 va començar a fer públiques les indagacions.

A preguntes d'EL TEMPS i la BBC, ni la Policia Nacional espanyola, ni els Mossos d'Esquadra no han volgut confirmar que la seua darrera acció conjunta contra timbes financeres va ser el 2005 a Barcelona a Alacant. Fins l'any passat, l'FSA sostenia que el volum d'aquest negoci brut no superava els 200 milions de lliures esterlines (aleshores, 300 milions d'euros). Les revelacions d'informadors i ex-operaris de timbes financeres han capgirat les taules. Les filtracions que Simon Gompertz, periodista de la corporació britànica de notícies, BBC, i jo mateix vam obtenir entre els mesos de març i agost durant un treball d'investigació compartida, han forçat a parlar els organismes responsables de vigilar les activitats financeres i borsàries a la Gran Bretanya i a l'estat espanyol.

L'FSA britànica no alerta de l'alt risc d'aquest frau a la primera pàgina del seu portal a internet. Tampoc no ho fa la CNMV.

I els protagonistes d'aquest humil drama? Encara gosen menys badar boca: són els estafats els qui se senten avergonyits i obstaculitzen l'acció de la policia amb el seu mutis. Des del maig de l'any passat, l'inspector i detectiu de Scotland Yard, Colin Cowan, ha apel·lat sense gaire èxit a compradors d'accions de les companyies Atlantic Capital Partners i Pirce Stone Group perquè col·laboren amb la investigació: "Sabem que hi ha almenys 1.000 inversors que ja són conscients d'haver estat enredats, però probablement han *persigat* més de 8.000... Així doncs, hi ha unes 7.000 persones que han perdut els diners i encara no se n'han adonat." Tan sols és un cas de les desenes que s'obren cada mes.

L'oficial Cowan ha provat de retransmetre la seua crida fins i tot a través de BBC Radio 4. Al Regne Unit, els mitjans públics de comunicació hi col·laboren amb afany. El silenci és un matalàs feixuc, com diu el poeta, difícil de penetrar.

es", recita amb amargor Suzie, membre de l'anomenat Action Group de víctimes de les *boiler rooms*.

Però sobretot, com veurem, les trucades es fan des de la faixa de costa que va de Barcelona a Alacant. Fins l'any passat, l'FSA sostenia que el volum d'aquest negoci brut no superava els 200 milions de lliures esterlines (aleshores, 300 milions d'euros). Les revelacions d'informadors i ex-operaris de timbes financeres han capgirat les taules. Les filtracions que Simon Gompertz, periodista de la corporació britànica de notícies, BBC, i jo mateix vam obtenir entre els mesos de març i agost durant un treball d'investigació compartida, han forçat a parlar els organismes responsables de vigilar les activitats financeres i borsàries a la Gran Bretanya i a l'estat espanyol.

L'FSA ha admès que les seues xifres d'avui, prop de 730 milions d'euros, probablement fan curt i tampoc no reflecteixen la quantitat estafada real. Per la seua banda, la Comisión Nacional del Mercado de Valores espanyola (CNMV), la futura Comisión Nacional de Servicios Financieros, ha reconegut, per primera vegada i a instàncies d'EL TEMPS, l'existència, almenys, de cinquanta timbes financeres a l'estat espanyol –i la seua implicació en el cas d'evasió fiscal de Liechtenstein del 2007 que és a les mans de la Fiscalia Anticorrupció.

Silencis. Tanmateix, ni tan sols l'adreça electrònica de la policia de Norfolk no té penjat l'avis d'una estafa que afecta almenys 18.000 famílies arreu de la

Trencar-lo és el clàssic repte periodístic. Però per a les víctimes del frau, el repte pot tenir conseqüències dramàtiques. És la seua pròpia vida que hi ha en joc –la vida lligada amb familiars i amics i estructurada, és clar, al voltant de diners, d'estalvis de dècades de treball, de reduïdes inversions personals, rendes extra que pagaran un retir decent, els serveis mèdics inajornables, els fonaments de l'empresa dels fills. I n'hi ha que ho han perdut tot. I que han posat final a tot després de veure's sense res, ni tan sols ningú que els defense. La baixa burgesia anglesa i les classes professionals no tenen ONG que les salven: Petits Inversors sense Fronteres?, Amnistia Internacional del Petit Capital? Més aviat no. De fet, una simple ordre de coordinació entre la policia britànica i l'espanyola ja valdria; però ningú no l'ha donada.

Ja calia que la història fos retorçada per a convertir Nigel Evans, membre del Parlament per Ribble Valley, en quasi un heroi. Doncs això ha passat.

El diputat. El discurs del diputat conservador va repicar damunt les parets de la Cambra dels Comuns, que era gairebé deserta. Evans va parlar amb l'espontaneïtat del valents accidentals –i la intensitat dels rebels: massa ortodox, massa *thatcherià* per a la dreta britànica que cerca desesperadament reforma i moderació, aquest polític ha estat proscribit de la primera línia del partit des de fa tres anys. Un ultraconservador reclamant justícia social, però?

El dia 15 de maig passat, Evans, que seu a l'escó de Ribble Valley des del 1992, va engegar el discurs amb la fórmula habitual: "My Honorable friends". I això va ser l'única cosa habitual de la intervenció. "Honorable amics meus –va saludar–, em sent joiós de tenir l'oportunitat de cridar l'atenció sobre aquest afer, que hauria de ser de l'interès de tothom a la Cambra. Sospite que molts dels seus membres ni tan sols saben que existeix aquest frau. Efectivament, hi ha gent que no és conscient que és víctima de les timbes financeres. I, tanmateix, és l'estafa financera més gran que colpeja avui els ciutadans del Regne Unit.

"El crim del qual us parlaré és un crim que es comet en el moment en què pronuncieu les meues paraules. La rapinya

és tan profitosa i els delinqüents són tan insaciables, que quan agafen una víctima se li emporten els estalvis de tota la vida. Són insensibles, són gent cruel sense ni una engruna de compassió. Tenen la intenció de robar. Condueixen pertot arreu en automòbils de luxe, els seus Ferraris, i deixen un rastre visible de bitllets al darrere. [...] Que quede clar: no són res més que criminals.”

Les imatges de la sessió donen testimoni de les rengleres de seients de cuir verd, la major part buits, malgrat la presència de Vera Baird, la fiscal general. Nigel Evans apareix tens, de vegades fins i tot enutjat, amb un to de veu inconfusiblement aristocràtica, com és d'imaginar en un dels socis més conspicus de clubs amb memòries colonials, com ara els Amics d'Egipte i els Amics de l'Índia.

Quan el vespre anterior vaig trucar al despatx de Ben Shore, el jove i inquiet productor del programa *Working Lunch* de BBC 2, em confirmava: “Hi has d'anar. Evans ha assegurat el primer debat parlamentari sobre les *boiler rooms*, i dirà algunes coses que mai no s'han sentit a Westminster.”

En efecte (el text és penjat a la web publications.parliament.uk), el diputat de la vall del Ribble va convertir-se aquell matí de maig en el defensor en solitari dels estalvis anglesos contra la desídia de Whitehall –la residència del gabinet britànic– i de la Moncloa. Evans va presentar-se, no pas com a membre del Partit Conservador sinó com a president de la comissió interparlamentària contra la corrupció, alhora que va agrair l'assistència de la fiscal, “senyal que el govern intentarà prendre's l'assumpte seriosament.” Llavors va intentar descriure breument però de forma punyent el frau que ha portat la desgràcia a la vall del Ribble.

Segons la documentació aconseguida per la seua oficina, el procés d'estafa comença amb la publicitat laboral que publica la premsa en anglès de la costa: “Les timbes financeres fan servir gent jove atreta pels anuncis als diaris amb ofertes d'un gran nombre de llocs de treball, ocupacions molt ben remunerades.”

Anuncis com aquest, que EL TEMPS ha escollit entre una dotzena publicats entre el 24 d'agost i el 2 de setembre,

Els mossos d'esquadra van participar, l'any 2005, en l'arrest dels estafadors d'una timba a Barcelona.

EL TEMPS

sense adreça ni número de telèfon de contacte, sense el nom de la companyia ni de la persona responsable de recursos humans. Únicament hi ha una pàgina d'internet amb una adreça de correu electrònic protegida amb sistema unidireccional per rebre missatges amb un clic i no haver de descobrir l'adreça real: “Sales finance analyst (assistant) in Barcelona. El nostre client és un proveïdor de solucions en el sector de la inversió, que cerca assistents per donar suport al grup de venedors i analistes financers. Les funcions relacionades amb la feina són la gestió dels preus dels productes

financers, l'expansió de la cartera de capitalistes, la prospecció d'acords i la implementació de models de vendes de productes financers. Els candidats hauran d'incorporar-se a unitats d'agents financers per millorar el coneixement sobre els costos de les diverses estructures d'inversió. Per rebre una descripció completa de la posició, amb salari inicial de 60.000 euros més primes per rendiments, registreu-vos-hi. No cal experiència prèvia.” (EL TEMPS ha demanat l'opinió a diverses capçaleres en anglès, entre les quals la del grup Euro Weekly News, amb una circulació de 390.000

exemplars mensuals a Andalusia, el País Valencià i Mallorca, però els seus editors han declinat de participar en aquest reportatge.)

Confessions. Els estafadors retenen en alguns casos els passaports dels candidats durant els primers mesos de feina, fins que esdevenen operaris de la timba, assegura Nigel Evans; però no és freqüent: el sou és prou afalagador per si mateix. Durant setmanes, els falsos consultors aprenen un guió perquè les dades dels productes financers i les accions de borsa en què basen les seues propostes

sonen creïbles. Aleshores, és el moment de fer trucades.

Les timbes financeres adquireixen registres de valors de mitjanes i grans companyies en diversos sectors —energia, matèries primeres, internet, comerç, transport— per tal de trobar els noms de les persones que hi han invertit, específicament d'aquells que ho fan amb una certa regularitat i amb quantitats de diners petites, que no disposen de gabinets legals que vigilen, i protegeixen, els moviments del seu capital. Una altra font d'informació són les revistes de iots i automòbils, els venedors dels quals hom

suposa que aviat comptaran amb uns quants centenars de milers de lliures esterlines, euros o dòlars a les butxaques.

“Quina mena de gent atrapen les timbes financeres? Ciutadans que estalvien amb esforç per millorar la pensió o per dur els fills a la universitat. Hi ha gent que fins i tot demana préstecs als bancs per a invertir en aquests fraus”, explica el diputat Evans, “Ha de quedar clar que aquesta no és una estafa que ensarrone gent estúpida i avariciosa amb més diners que sentit comú. Els criminals juguen de manera extremadament sofisticada.” Hi ha professors universitaris, arquitectes, advocats i assessors financers independents. A més d'una llarga cua de pensionistes —“els malfactors tendeixen a fer-ne el principal objectiu perquè els seus reflexos mentals són més lents i perquè, en general, no demanen ajuda quan la trampa surt a la superfície. Senten temor i confusió.”

I quina mena de gent participa en les timbes? Com hi treballen? Per respondre aquests interrogants, és millor que llegiu les confessions que l'equip Working Lunch de BBC 2 va obtenir d'un ex-agent i que apareixen per primera vegada a la premsa: “Si vas a una ciutat com Barcelona ara a l'hivern, quan el turisme n'ha marxat, hi ha poques possibilitats de trobar-hi feina. En aquesta feina, en canvi, hi ha milers i milers de lliures a engrapar.

”És un joc difícil i al principi reps negatives i tens molta pressió a sobre, però una vegada hi agafes el fil, el corrent de diners és infinit. Quan comences a treballar en una timba financera no t'hi trobes a gust, no hi encaixes, et sents culpable, però quan acaba el mes i t'han ingressat 40.000 lliures al compte corrent, la situació canvia i, sense que te n'adones, tu ja no ets el mateix, i dius a la teua família que vols allargar les vacances o que continues els estudis. Qualsevol excusa val per a apilar diners.

”La gent no hi reflexiona, és com si foren cecs. Tothom al nostre voltant veu que joves com jo fan una despesa superior a 20.000 euros en uns pocs dies i que no et preocupa gens ni mica.

”El que fem és arruïnar-los, purament i simplement. L'objectiu és traure'ls fins el darrer cèntim. Tu els enxampes 12.000 lliures per obrir boca i al mes següent pots haver-ne aconseguit fins

a mig milió, d'ells i del seu entorn social. I és completament una estafa, perquè darrere dels valors i participacions que els ofereixes no hi ha res, no n'obtidran ni el preu del paper on imprimeixen les accions. Els robem els diners. Sovint no enviem ni els certificats dels valors dels quals són propietaris, en teoria.

"Hi ha milers de milions en moviment cada any. Els de l'FSA [les autoritats dels serveis financers al Regne Unit] mai no ho han investigat de debò, ni el govern tampoc. Aquesta indústria podria continuar així per sempre. Hi ha tants diners a fer... Aturar les *boiler rooms*? És impossible."

L'octubre de l'any passat, J. F. va admetre davant la seua dona que havia perdut 200.000 lliures (308.000 euros, llavors). Des de l'any 2005, una timba financera l'havia convençut per signar un seguit de xecs amb sumes que no superaven els 5.000 euros. El setembre de l'any passat, el van informar que li calia augmentar el capital, que amb aquest esforç final superaria les pèrdues acumulades i faria créixer els resultats positius de forma exponencial. L'últim xec va ser de 48.000 euros. Era tot el que li quedava dels estalvis del matrimoni i dels de la seua filla.

L'endemà al matí J. F. va suïcidar-se.

Dues setmanes més tard, un agent de la timba financera va trucar a la vídua. Va dir-li que el seu marit havia comprat, com a inversió, 36 ampolles de Chateau Lafite amb un cost de 13.000 lliures. Van avisar-la que podrien reclamar el seu habitatge si decidia no pagar-les. La filla de J. F. va escriure una carta al diputat de la seua circumscripció, Nigel Evans, suplicant-li ajuda.

La policia. "Hello, Victorià. Fa cosa de tres anys, vaig treballar per a una de les timbes financeres més grans a Espanya. Si em dones el teu número de telèfon, podríem xerrar." A principi de juliol, vaig rebre un correu electrònic de Paul —no és el seu nom real. Vaig acceptar les condicions i, dies més tard, vam parlar (el correu, com la trucada, venien sota codis criptografiats que segellen la privacitat de les comunicacions. Es tracta d'un servei no necessàriament costós, fet servir per advocats i periodistes, departaments de govern, famosos del cinema

i la música, i banquers. Podeu trobar-ne més informació a globaladept.com).

Però abans vaig confirmar la seua identitat als arxius de l'FSA. Paul, segons m'havia dit, havia estat arrestat recentment per la policia de North Yorkshire a petició de les autoritats financeres mentre visitava la seua família. Un dels agents de la *boiler room* en la qual havia estat embrollat el 2004 havia suplantat la seua identitat per fundar Universal Management Services i Continental Administrative Services. Al cap d'un any i 5,45 milions de lliures —prop de 7 milions d'euros—, el regulador financer britànic havia engegat una operació de crida i cerca. Paul en va sortir lliure perquè no hi tenia res a veure. Però les seues activitats anteriors van quedar a la vista de tothom en el transcurs del judici; també a la vista de la seua família. Avui, Paul viu de manera definitiva en alguna ciutat de l'estat espanyol.

Segons un ex-treballador d'una timba, "si no les enxampen és perquè no volen"

I aquestes van ser les seues declaracions a la conversa que vam tenir: "Em diuen Paul. Tinc 58 anys. Vaig tenir un negoci de comerç, per bé que estic quasi retirat, ara.

"Mai no havia sentit parlar de les timbes financeres, no en tenia ni idea, jo. El fet és que els meus negocis anaven malament, tenia deutes, i no tenia gaire experiència en el sector dels crèdits i les inversions. Vaig veure un anunci quan passava una temporada a Espanya, en un diari en anglès, i vaig pensar que em seria útil per a recuperar el capital perdut i per a tornar als meus negocis en una posició més sòlida.

"Vam canviar de localització dues vegades, entre l'àrea de Màlaga i la d'Alacant. Però vam haver de canviar el nom de la firma [la falsa assessoria d'inversions] cinc vegades.

"Hi havia poca connexió, o gens, entre les diverses timbes financeres, fins i tot amb les que funcionaven al costat nostre.

Tothom fem servir noms falsos, biografies falses, curriculum falsos...

"El meu cap era un ciutadà francès [Simon Gompertz, durant una reunió a la redacció de BBC NEWS per a discutir el contingut de la trucada, va comentar-me que havia traçat l'origen de més timbes i les filtracions conduïen en molts casos cap a un grup fort de consultors de nacionalitat francesa]. Havia comès delictes financers també a França. No, avui no és en actiu, va morir en un accident de carretera.

"En una jornada normal, treballem quatre o cinc hores al telèfon venent valors a la borsa i inversions en companyies menudes o subsidiàries d'algunes altres de majors. És preferible d'usar aquelles que tenen una cotització tan petita que no apareixen fàcilment publicades, però que pots demostrar que són a la llista d'alguna borsa dels Estats Units o d'Europa.

"No puc explicar les tècniques que fèiem servir... cada timba ho fa amb la seua. Depèn del controlador de la timba i probablement t'hauria de donar referències que la gent en aquest negoci reconeixeria."

La credibilitat del testimoni de Paul, cal tenir-ho en compte, és forçosament relativa. Mentre dictava les seues confidències, Paul va acusar la policia espanyola de corrupta i de no voler investigar-ho perquè "les autoritats del país no tenen la menor intenció" de posar fre a l'estafa: "No seria senzill, això és evident, i caldria que la policia confeccionara un pla d'una certa complexitat. Però, d'una altra banda, hi ha més accions ben fàcils de portar a terme i que enviarien un missatge clar a aquells que comanden les *boiler rooms*. Podrien seguir el rastre de les empreses que requereixen permís per a obtenir línies telefòniques múltiples i que canvien sovint de local en les mateixes àrees, per exemple. Si no les enxampen és perquè no volen fer-ho."

Afectats. El ressò d'aquestes paraules, no obstant la reputació de l'interlocutor, podrien acompanyar les del diputat Nigel Evans: "Espanya és la destinació favorita dels estafadors —indica—; tanmateix, la policia de la City de Londres ha hagut d'esperar molt de temps fins que les autoritats espanyoles donaren signes de cooperació. N'hi ha, però els treballs són lents i el suport fa tard

molt sovint. M'han suggerit que aquesta manca de cooperació és deguda al fet que les víctimes són britàniques, no espanyoles, de manera que potser les autoritats espanyoles no han percebut la importància del frau. La complaença de les autoritats britàniques i els assessors financers legítims, d'una altra banda, és imperdonable. El meu parer és que les autoritats policíiques haurien de considerar la coordinació internacional en aquestes operacions. Perquè les víctimes, en les condicions actuals, semblen deixades de la mà de Déu.”

Víctimes com P., de 73 anys, que ha hagut de posar al mercat el propi habitatge en un intent desesperat per traure diners i pagar les necessitats més prementors. Com C., un altre pensionista, P. té càncer i havia pensat a deixar una herència respectable a la seua família quan va començar a invertir en Charterhouse Trust Credit Union Ek. “Les nostres vides es troben sota una pressió tremenda”, expliquen S. i A., un matrimoni atrapat per la mateixa timba financera. “Hi ha un company nostre que ha sofert una insuficiència cardíaca a causa de l'estrès. Les garanties que vam rebre en canvi dels nostres diners no valen res, eren falses, les signatures eren falses. Ens han mentit, cada dia, durant 18 mesos.”

Víctimes com David Evans, de Norfolk, que va contractar un detectiu per esbrinar on paraven les seues 127.000 lliures esterlines, suposadament fetes servir per comprar valors de les empreses nord-americanes RegalTech, Communications Research Inc i MobileStream Oil. La col·laboració dels serveis secrets dels Estats Units va ser decisiva per a detenir Zibiah Joy i Paul Gunter el març d'enguany. La policia britànica va interrogar els estafadors i va descobrir que la majoria de les trucades no sol·licitades en relació amb el frau tenien origen a l'estat espanyol. Joy i Gunter usaven els noms d'unes 54 companyies que cotitzaven a la borsa i havien amassat una petita fortuna, 35 milions de lliures (44,45 milions d'euros).

Hi ha més. Segons dades de la policia, Rosemary Bradley, de Plymouth, va pagar 17.500 lliures fa dos anys en una timba financera amb seu a Barcelona; a l'abril, la timba va tornar a efectuar trucades a casa seua per a informar-la que havia aconseguit 900.000 euros gràcies a les inversions anteriors, però reclamaven

Al Regne Unit, les assessories d'inversions han de registrar-se a l'autoritat britànica dels serveis financers, la Financial Services Authority (FSA).

primer que els enviés un xec de 20.000 lliures per a sufragar el procés burocràtic que li permetria rebre els beneficis. Bob Walker va comprar valors de Newbridge International en una altra timba, també localitzada a Barcelona, i hi ha perdut 7.500 euros. A primers de maig, la comissaria de Lothian & Borders –que cobreix un quart de la població d'Escòcia– va revelar tenir deu casos sota vigilància de timbes financeres que actuaven en el comtat “des d'Espanya”; en un dels casos solament, les pèrdues són de mig milió de lliures o 635.000 euros.

Operacions internacionals. Allò més aproximat a una confirmació que EL TEMPS ha aconseguit sobre l'existència d'activitats de recerca on participen cossos de seguretat britànics i espanyols contra les timbes financeres ha estat aquest comunicat de la policia de la City de Londres: “No pensem que aquest siga el moment adient per a concedir cap entrevista sobre els nostres treballs a Espanya. Ho lamentem, però mentre aquesta posició no canvie, no podem oferir cap mena de detalls.”

La fiscal general del Regne Unit,

La vall del Ribble era popular, abans que les timbes financeres feren mal entre la seua gent, perquè acollia el veritable centre geogràfic de les illes britàniques.

Vera Baird, ha garantit a l'oficina del diputat Nigel Evans que "hi ha operacions transfrontereres en actiu, i malgrat les reticències [del diputat de la Vall del Ribble], també amb la policia espanyola contra la neteja de capital." D'acord amb les dades oficials del Servicio Ejecutivo de la Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales, el SEPBLANC, el servei espanyol té 1.264 expedients pendents, resultat de l'augment d'un 23,6% de les "operacions sospitoses" en menys d'un any. Ara bé, només el 21% de les inspeccions realitzades correspon a empreses de serveis d'inversions.

EL TEMPS ha visitat els registres judicials britànics i ha comprovat que fa molt poc, el 14 d'abril d'enguany, els tribunals de la City de Londres sentenciaren R. Williams a vuit anys i tres mesos per haver amagat a la policia un compte corrent bancari obert a Andalusia, on havia ingressat els guanys provinents del comerç de droga —amfetamines i cànnabis—, descobert perquè la policia espanyola va donar suport a la investigació de la SOCA britànica, l'agència contra el crim organitzat. Williams havia transgredit l'ordre de notificació d'afers financers a fora de la Gran Bretanya. La col·laboració, doncs, és habitual; òvia-

ment. Però la qüestió és si els governs l'apliquen alhora per combatre les timbes i, si no ho fan, com és el cas, per quina raó.

La Comisión Nacional del Mercado de Valores, CNMV, no havia tornat les trucades a l'equip del programa Working Lunch de BBC 2 quan a l'abril hi havien demanat alguna resposta institucional a les seues investigacions. Amb el suport d'un ex-alt càrrec de la Comisión amb el qual EL TEMPS va establir contacte, setmanes més tard, la CNMV va emetre una "Nota sobre les actuacions de la CNMV amb relació a les activitats d'entitats sense llicència o timbes financeres en l'àmbit borsari".

En aquest comunicat, el regulador financer espanyol admet que no fou fins al desembre passat que el govern espanyol va aplicar definitivament la directiva 2004/39/CE, segons la qual l'assessorament inversor esdevé una activitat reservada i, en conseqüència, vigilada per les autoritats del mercat de valors. Això significa que l'estat espanyol ha tancat tres anys i vuit mesos tard "la vàlvula d'escapament de la majoria de les entitats no registrades per a eludir l'actuació del supervisor." Han estat quasi quatre anys durant els quals els estafadors l'han campada ací sense cap temor, com no podrien haver-ho fet en uns altres estats de la Unió Europea. No sorprèn, doncs, la concentració de timbes a la costa mediterrània, circumstància que la policia de la City de Londres ha certificat al diputat Nigel Evans —"la major implantació és a Barcelona i al litoral mediterrani fins a la costa del Sol, per la facilitat de trobar-hi parlants nadius en llengua anglesa". I per la facilitat de perllongar impunement l'estafa.

El document de la Comisión explica que les timbes solen fragmentar la seua presència jurídica i per això la coordinació internacional és imprescindible abans de prendre mesures: són constituïdes a paradisos fiscals, tenen "la força de vendes a Espanya", adrecen els serveis a inversors d'uns altres països europeus, fan servir comptes bancaris en jurisdiccions independents, els *brokers* al càrrec de les timbes tenen residència en països no comunitaris i les participacions que falsegen van lligades als mercats d'opcions i futurs de Chicago, el Nasdaq nord-americà o el mercat Forex.

“Actualment, investiguem més o menys una cinquantena d’entitats”, diu la nota de la Comisió, i hi afegeix: “Moltes de les timbes són conegudes a través de peticions de col·laboració internacional. Sempre posem la informació recaptada en coneixement del país que ha sol·licitat la col·laboració. L’FSA [el supervisor britànic] és l’organisme que més peticions de col·laboració ha fet.”

Promeses. La vall del Ribble era popular, abans que les timbes financeres feren mal entre la seua gent, perquè acollia el veritable centre geogràfic de les illes britàniques. És a set quilòmetres al nord-oest del pont Dunsop. Siga quin siga el significat d’aquest indret, els veïns d’aquelles contrades n’estan molt orgullosos. En efecte, han organitzat un “Viatge a través del centre del Regne”, una ruta turística de 46 milles guardonada per la Carta Europea de Turisme Sostenible, que permet als visitants de caminar entre els seus masos de pedra i els paisatges de Hurst Green, fonts

d’inspiració pel *Senyor dels Anells*, de l’escriptor J. R. Tolkien.

“Tenim la convicció i ens comprometem a donar una resposta integral a estafes com la de la plaga de les timbes financeres, però també de qualsevol frau d’origen internacional. [...] Farem d’aquest país –aquesta és la nostra missió– l’objectiu més difícil del món per als estafadors”: la fiscalia del Regne Unit ha promès que crearà un organisme on seuran especialistes en legislació criminal, colze a colze amb la policia financera. Per tal de millorar la capacitat de les investigacions engegades, el govern hi abocarà 28 milions de lliures (35,6 milions d’euros), a part de 10,16 milions d’euros més, exclusivament per al departament de crims financers de la policia de la Square Mile, el districte bancari de Londres.

Les autoritats espanyoles no han promès pas tant; no han promès res. Els estafadors, per una altra banda, han agafat posicions i els seus negocis gaudeixen d’una salut desafiadora.

A la darrera d’agost, vaig rebre un nou missatge, aquesta vegada sense signatura: “He treballat en un munt de timbes financeres, n’he estat propietari i les he organitzades per a unes altres persones. En conec personalment els propietaris a Barcelona i Alacant. Aquesta indústria és petita i puc donar-te noms i adreces de diverses timbes a Barcelona, tot i que algunes s’han traslladat fora de la ciutat a causa de les investigacions de la BBC.

”Donar aquesta mena d’informació és molt perillós, és un risc per a la meua vida. Les amenaces de mort no són agradables. Si vols detalls, seriosament, hauriem de parlar en persona. Ara mateix visc a Bilbao. Fes-me saber si vindràs o no.”

La BBC va decidir per Gompertz i per mi: ningú no hi anirà a soles i no hi ha pressupost per a traslladar-hi un equip del programa. No encara, vaja.

*Victorià Jiménez
Londres*

Català means feeling
Gaudeix-lo! Enjoy it!
 Intercanvi lingüístic entre estudiants universitaris
 Del 4 d’octubre al 8 de novembre de 2008: Visites a les ciutats de Lleida, Barcelona, Vic, Girona, Sant Joan de les Abadesses i Tarragona.

Organitzat:

Generalitat de Catalunya
 Departament d’Innovació,
 Universitat i Empresa
 Comissió per a Universitats
 i Recerca

Universitat Barceonès Eixit

Barceonès
 Centre
 Universitari

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Universitat Autònoma
 de Barcelona

UNIVERSITAT
 POMPEU FABRA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
 DE CATALUNYA

UNIVERSITAT DE VIC

Patrociniat:

MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS A: www.plataforma-llengua.cat/catalameansfeeling